

5.8. Antal Münnich (1980)

Antal Münnich (1923–1987) estis informadikisto, unu el la kunlaborantoj de István Szerdahelyi, li aŭtoris kelkajn verkojn kaj vortaron pri informadiko kaj lektoris la verkon de Szerdahelyi *Enkonduko en interlingvistikon*. Lia klasigo menciigas ĉe Blanke (1985). Münnich ellaboris kod-sistemon, kiu servas por tio, ke laŭ malgranda signaro oni povu tuj kompreni la karakteron de iu lingvo. La kodoj, konsistantaj el pluraj elementoj, estas la sekvaj:

- La nomo de la lingvo resp. lingvo-projekto: La lingvoj havas ofte la samajn nomojn, tial indas en kramposignojn enmeti la nomon de la aŭtoro kaj la jaron de la apero. Se la lingvo havas plurajn nomojn, oni aldonu streketon kaj postskribu ĉiujn nomojn tiel.
- Interkrampe: La jaro de la apero de la unua lernolibro aŭ gramatiko; se aperis nur propaganda broŝuro aŭ nesignifa sciigo, post la jaro estas demandosigno.
- Dupunkto
- La kod-signo de la celo: Laŭ la celo de la projekto (kaj ne laŭ la sukcesinteco de la konkreta projekto) la lingvo povas esti piĝina (<), naturisma (=), aŭ racia (>). Piĝin-projektoj, kiuj estas tre facilaj por lerni kaj baziĝas sur etnaj lingvoj: *Wede*, *Basic English*. Al naturalismaj projektoj apartenas la lingvoj, kiuj intencas simili al konkretaj etnolingvoj kaj ilia esprimeblo pli-malpli egalas kun ili: *Occidental*, *Interlingua*. Li nomas raciismaj projektoj tiujn, kiuj interalie pro la skemismo kapablas esprimi pli multon ol etnolingvoj. Ekzemploj por tio estas *Solresol*, *Volapük*, kaj *Esperanto*. Enestas ankaŭ projektoj miksitaj; al ili apartenas lingvoj, kiujn ne eblas strikte enkategoriigi laŭ la antaŭaj tri kategorioj. Tiam la kodo kombiniĝas, ekz. tiu de Novial >= .
- La kod-signo de la leksiko: Laŭ la leksiko de la lingvo li diferencigas arbitre elpensitajn (Ø), klasikajn latinajn (L), novlatinajn (R), germanajn (G), anglajn (A) kaj slavajn (S). Tiun ĉi grupon li lasas malfermita, eblas ĝin pligrandigi kaze de bezono. Se la vortoj estas forte ŝanĝitaj, oni aldonu demandosignon, ekz. ĉe Volapük A?. Se la elementoj de la planlingvo devenas de pluraj lingvoj, oni signu ilin unu post la alia laŭ ilia graveco. Se pli ol 50% venas de unu lingvo, la kodigo estu substrekita. Ekz. Idó: >RGS.
- Oblikva streketo, post la kod-signo de fonetiko: Laŭ fonetika vidpunkto Münnich mencias du eblojn: ĉu la skribmaniero estas fonetika (F) aŭ ĉu la prononco nekonformas kun la skribmaniero kaj enestas multaj neregulaĵoj (-).
- La kod-signo de gramatikaj esceptoj: La sekvan parton konsistigas signo pri la esceptoj – ĉu laŭ la intenco de la aŭtoro mankas gramatikaj esceptoj (!) en la planlingvo, aŭ ĉu ili enestas en ĝi (?).
- La kod-signo de konjugacio: Ĉu en la konjugacio simile al la latina diferenciĝas per finaĵoj la nombro kaj la persono (K), ĉu oni distingas nur modon kaj tempon (F), ĉu estas uzata helpverbo (H), ĉu ŝanĝiĝas la radikmorfemo (X).
- La kod-signo de kumetado kaj derivado: Se la kunmetado estas skemisma, tiam oni signu tion per +, se ne tiam -. La samo validas pri la derivado laŭ tio, ĉu ĝi estas skemisma (*) aŭ naturalisma (-). Ekz. Esperanto +*

Ekzemploj de kodsigno de Antal Münnich:

Esperanto (1887): >RGSØ/F!F+*

Occidental-Interlingue (1921): =RG/-?H+

Interlingua (Gode 1951): =R/-?HFX-